

OVERZICHT GELDENDE ZWEMBADREGELGEVING

Nationaal

Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Regeling kennisgeving badinrichtingen

Europees (maar tevens nationaal)

NEN-EN 13451-1

Algemene veiligheidseisen voor zwembadvoorzieningen

Aanvullende delen:

2: Ladders, trappen en handgrepen

3: Waterbehandelingsvoorzieningen

4: Startplatforms

5: Baanlijnen

6: Keerborden

7: Waterpolodoelen

8: Waterattracties

10: Springvoorzieningen

11: Beweegbare bodems en wanden

NEN-EN 1069

1: Veiligheidseisen en testmethoden voor waterglijbanen

2: Instructies voor waterglijbanen

NEN-EN 15288

1: Veiligheidseisen voor het ontwerp van zwembaden

2: Veiligheidseisen voor het beheer van zwembaden



EN 15288: Nieuwe zwembadnorm voor maatwerk!

Bezoek voor meer informatie onze site: www.aquabasic.nl

Wetgeving of normen

De Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden stelt, evenals vergelijkbare wetgeving in andere Europese landen, betrekkelijk weinig eisen aan de veiligheid van het ontwerp en het daadwerkelijke beheer van zwembaden. Om die reden is door de Europese normalisatie commissie (CEN) de norm EN 15288 opgesteld. Deel 1 betreft de veiligheidseisen voor het ontwerp van zwembaden en deel 2 voor het beheer van zwembaden.

Deze norm is dus niet strijdig met de Wet en het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, maar bevat voorwaarden die de nationale regelgeving aanvullen. Daartoe gaat (NEN)-EN 15288 niet uit van algemeen gestelde minimale eisen, maar richt zich via risk assessments op "maatwerk". Dat houdt in dat in ieder afzonderlijk zwembad gestreefd moet worden naar een optimale veiligheid, hygiëne en waterkwaliteit, waarbij rekening wordt gehouden met "plaatselijke" factoren die deze (positief dan wel negatief) kunnen beïnvloeden. Daarbij gaat de norm vooral uit van gezond verstand en verantwoordelijkheidsbesef en dat betekent dat de maatregelen die de zwembadexploitant uit oogpunt van veiligheid zelf meent te moeten treffen, verder kunnen gaan dan de minimale eisen uit de wet. Maar de zwembadexploitant heeft dit dan wel zélf vastgesteld, in de eigen specifieke situatie, teneinde een (nog) betere veiligheidssituatie voor zijn bezoekers en/of werknemers te verkrijgen.

De provinciale controle?

Vaak geven zwembadexploitanten aan volledig te vertrouwen op de resultaten van periodieke controles door de provincie. Dat is echter een misvatting. Artikel 2 van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden stelt namelijk dat de houder van een zwembad moet vaststellen of is voldaan aan de geldende voorschriften, omdat het deze anders verboden is om gelegenheid tot zwemmen in die inrichting te geven. De provincie controleert de naleving van de wet, maar is daarmee geen keuringinstantie die in plaats van de houder bepaalt of aan deze geldende voorschriften is voldaan. Ervaren provinciale inspecteurs zien weliswaar tekortkomingen, maar zo'n controle is en blijft een steekproef. Hetgeen pijnlijk duidelijk wordt als het een keer fout gaat en dezelfde provincie, zo nodig met behulp van handhavingsmaatregelen, de houder dwingt om die "onverwachte" tekortkomingen op te lossen.

Dit geldt eveneens voor nieuwbouw- en verbouwsituaties, waarvan men verplicht is om deze bij gedeputeerde staten aan te melden en diverse gegevens te overleggen. De provincie kan op basis hiervan desgewenst aanvullende voorschriften stellen. Maar dat is evenmin een formele goedkeuring van de ingediende plannen waar men later op zou kunnen terugvallen.

Daarom verkrijgt u van de provincie ook geen schriftelijke verklaring dat uw zwembad aan alle eisen voldoet. Deze zekerheid kunt u echter wel verkrijgen met een door AquaBasiC uitgevoerd risk assessment op basis van de geldende wettelijke zwembadeisen en de zwembadnormen. Volledig onafhankelijk, deskundig en compleet.

Nieuw !

Managementondersteuning

Onderzoek door AquaBasiC leidt vaak tot veranderingen in de bedrijfsvoering, omdat het management de veiligheid (nog) beter wil waarborgen. Tijdelijke hulp van een door de wol geverfde manager biedt daarbij belangrijke ondersteuning en zal dit proces sneller en soepeler doen verlopen. En dat geldt eveneens voor het opstellen van een Programma van Eisen bij (nieuw) bouwprojecten.

AquaBasiC werkt daarom nauw samen met enkele bekende, zeer ervaren en onafhankelijke specialisten op het gebied van zwembadmanagement:

- Hennie Beekwilder
- Bert Smolders
- Guus Drijver

Deskundige ondersteuning

AquaBasiC is een volledig onafhankelijk, deskundig zwembadadviesbureau en biedt onder meer ondersteuning bij de uitvoering van de WHVBZ en EN 15288, alsmede alle andere zwembadregelgeving.

Onder de opdrachtgevers van AquaBasiC vindt u gemeentelijke zwembaden, zwemparadijzen, thermen en sauna's, campings, fitnessbedrijven, appartementencomplexen, hotels, zwemscholen, recreatieparken en medische instellingen. Alsmede overheden, consumentenorganisaties, verzekeringsmaatschappijen en bedrijven.

AquaBasiC is ook auteur van de beide NEN-praktijkguides "Veiligheidseisen voor zwembaden" en "Veiligheidseisen voor zwembadvoorzieningen" en het "Handboek WHVBZ" (vernieuwd!) en al ruim 20 jaar als Nederlands zwembaddeskundige lid van de Europese normcommissie en voorzitter van de Nederlandse normcommissie zwembaden.

Wie is verantwoordelijk...

Ook in NEN-EN 15288 "Veiligheidseisen voor zwembaden, Ontwerp en Beheer" wordt, niet zonder reden, nadrukkelijk aandacht besteedt aan de eigen verantwoordelijkheden van de exploitant (of bestuur) van zwembadaccommodaties voor zowel de veiligheid van de bezoekers als het personeel.

Gaat het fout, dan moet de exploitant/het bestuur namelijk vaak als eerste verantwoording afleggen.

De norm geeft regels die ervoor zorgen dat deze altijd eenduidig kan aantonen dat betreffende de veiligheid van de accommodatie geen nalatigheid is te verwijten. Een uitgangspunt dat overigens tevens een verplichting vormt, want dezelfde norm kan uiteraard ook worden toegepast om

vast te stellen of de exploitant hier wel op afdoende wijze invulling aan heeft gegeven.

De praktijk wijst uit dat het preventief hanteren van de norm vooral veel voordelen oplevert. En dat degenen die achteraf met de norm worden geconfronteerd juist verklaren dat ze gewild hadden dat ze deze vooraf maar hadden gevolgd! Dit is vooral omdat NEN-EN 15288 het voor iedere exploitant mogelijk maakt om via maatwerk een optimale en aantoonbare veiligheidssituatie te verkrijgen. Waarbij de maatregelen en voorzieningen per accommodatie dus kunnen en mogen verschillen.

U doet dus altijd wat minimaal noodzakelijk is, maar dat betekent tevens dat het niet (onnodig) méér behoeft te zijn. En het is aan u om dat te bepalen, waarbij AquaBasiC u alle noodzakelijke professionele ondersteuning biedt.

Advisering en keuringen

Behalve voor een deskundige advisering en risk assessments bent u bij AquaBasiC ook op het juiste adres voor verschillende keuringen van zwembadvoorzieningen op grond van NEN-EN normen. Niet alleen voor fabrikanten/leveranciers, maar ook voor de zwembadexploitant.

Zo keurt en beoordeeld AquaBasiC bijvoorbeeld waterglijbanen en waterattracties, beweegbare bodems en wanden, zwembadladders en trappen, waterbehandelingsvoorzieningen en springvoorzieningen. Maar ook specifieke veiligheidsrisico's zoals risico's op beknelling onder het wateroppervlak van haren, vingers en andere lichaamsdelen. Of verzorgen wij een mystery guest controle van het toezicht. En uiteraard verkrijgt u van ons daarbij altijd een duidelijke, complete rapportage.

Wist u dat u vaak zelf eenvoudig aansprakelijkheidsproblemen kunt voorkomen door bij de aanschaf van een nieuwe zwemvoorziening van de fabrikant of leverancier een schriftelijke en onafhankelijke verklaring te verlangen waaruit blijkt dat volledig wordt voldaan aan de geldende Europese en daarmee tevens Nederlandse veiligheidseisen?

Onafhankelijk in uw belang

Stel, men wil u een tegelvloer of anti-slip product verkopen. Om u duidelijk te maken dat u deze werkelijk nodig heeft overspoeld de leverancier u met termen en normen zoals EN 13893, NTA 7909, DIN 51131 of 51097 en "GMG200" apparaten.

Wat men daarbij echter verzuimd te melden - of zelfs ontkent - is dat al die normen en testmethoden voor zwembadvloeren niet eens van toepassing zijn..!

De testen en criteria voor slipweerstand van zwembadvloeren die wel van belang zijn staan namelijk in NEN-EN 13451-1 "Algemene veiligheidseisen voor zwembadvoorzieningen".

AquaBasiC kan volgens deze norm, ook bij u op locatie, de slipweerstand van uw vloeren meten. En dat doen wij altijd onafhankelijk. Wij meten dus wel, maar verkopen u geen materialen of andere producten. Een dergelijke keuze laten wij - gesteund met onze meetresultaten - juist graag geheel aan u over.

Norm voor waterglijbanen vernieuwd

Europese normen worden standaard elke 5 jaar opnieuw tegen het licht gehouden om te zien of ze aangepast moeten worden. Hierdoor ontstaat een dynamische regelgeving die de ontwikkelingen in de markt voortdurend volgt. De oudste en bekendste Europese zwembadnorm is EN-1069 "Waterslides of 2-meter height and more". Deze norm is recentelijk door de Europese normcommissie gereviseerd en wordt binnenkort voor formele goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende landen. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De werkingssfeer wordt uitgebreid tot alle waterglijbanen, dus ook types die in bassins staan opgesteld voor (kleine) kinderen. Hiermee behoren conflicten met de norm voor speeltoestellen tot het verleden.
- Het aantal types waterglijbanen wordt uitgebreid, waarbij de ontwikkeling in de markt voor steeds nieuwere en uitdagender waterglijbanen wordt gevolgd.
- De waterglijbaankeuring wordt opgedeeld in 3 onderdelen.
 1. Een, in principe eenmalige, "typekeuring" van elk nieuw soort waterglijbaan. Deze keuring is met name bestemd voor fabrikanten en heeft betrekking op de algemene vormgeving, uitvoering en stabiliteit van de constructie. Deze beoordeling wordt veelal door gespecialiseerde instanties als de TÜV in Duitsland uitgevoerd.
 2. Een risk assessment van de waterglijbaan bij installatie in een zwembad. Hierbij spelen behalve de technische aspecten ook de veiligheidseisen voor het gebruik in het betreffende zwembad een voorname rol en daarom is vaak sprake van een samenhang met een risk assessment op basis van EN 15288. Dit risk assessment moet daarom nu worden uitgevoerd door een ervaren zwembaddeskundige met tevens aantoonbare kennis van waterglijbanen *).
 3. Een jaarlijkse (korte) onderhoudskeuring van de waterglijbaan ten aanzien van de technische aspecten, eenmaal per drie jaar aangevuld met een beoordeling van specifieke veiligheidseisen (zoals glijgedrag). Ook deze onderhoudskeuring moet worden uitgevoerd door een ervaren zwembaddeskundige met tevens aantoonbare kennis van waterglijbanen *).
 4. De informatieborden worden vereenvoudigd. In plaats van een toenemend aantal verboden (die, of niet worden gelezen, of baldadige jongeren op verkeerde ideeën brengen) is er voor gekozen om alleen nog de toegestane gedragingen aan te geven. Dit houdt in dat als het niet op het informatiebord staat aangegeven, het dus ook niet is toegestaan. Een aanpassing die voor sommigen misschien even wennen zal zijn, maar uiteindelijk wel duidelijker te handhaven is.

**) AquaBasiC is het enige adviesbureau in Nederland met speciaal opgeleide en ervaren zwembaddeskundigen die tevens theoretische en praktische ervaring en kennis hebben van waterglijbanen én deze vernieuwde waterglijbaannorm*

Nieuws over normen

Regelmatig krijgen wij vragen over zwembadwetgeving en de Europese zwembadnormen. Waarbij vaak wordt gesteld dat hieraan te weinig bekendheid wordt gegeven. Gelet op het belang voor de veiligheid en aansprakelijkheid binnen de zwembaden schenkt AquaBasiC incidenteel via een nieuwsbrief aandacht aan deze belangrijke ontwikkelingen.

Niemand uitgezonderd

Bij ongevallen en calamiteiten ligt de bewijslast dat aantoonbaar aan de nationale zwembadregelgeving en de Europese veiligheidsnormen was voldaan bij de betreffende accommodatie met zwembad, maar vaak ook bij personen of organisaties die deze aanbieden.

De norm EN 15288 "Veiligheidseisen voor het ontwerp en beheer van zwembaden" is in vrijwel alle Europese landen van kracht en heeft niet alleen gevolgen voor openbare zwembaden. De norm geldt namelijk ook voor bijvoorbeeld alle wellnesscentra, hotels, vakantieparken of zelfs vakantiewoningen met een zwembad binnen Europa. En omdat EN 15288-2 de eerste Europese norm betreft die specifieke eisen stelt aan het beheer van een (zwem-)accommodatie, is dit vooral voor de directe aansprakelijkheidspositie van groot belang.

EN 15288 stelt dat ieder zwembassin aantoonbaar moet zijn gecontroleerd en dat daarbij is vastgelegd op welke wijze aan de veiligheidscriteria wordt voldaan. Belangrijk is tevens dat de norm aangeeft dat onmiddellijk actie moet worden ondernomen om geconstateerde risicofactoren weg te nemen, af te schermen of te verminderen. Vooral dat laatste vormt een belangrijke zorg, want de praktijk wijst uit dat veel zwembaden, meestentijds volkomen onbewust en ongewild, niet aan deze veiligheidseisen blijken te voldoen. Terwijl veel ongevallen en calamiteiten, vaak relatief eenvoudig, wel voorkomen hadden kunnen worden.

Nieuw: Naast complete risk assessments biedt AquaBasiC u, in combinatie met het Ambla Forma systeem (zie kader in deze nieuwsbrief) een heel voordelig, tijdsbesparend en compleet alternatief!

Via een jaarlijkse representatieve steekproef van uw eigen (Ambla Forma) management kwaliteitssysteem verkrijgt u met relatief geringe inspanning, maximale maar bovendien *aantoonbare* zekerheid.

Deze unieke en bijzonder innovatieve vorm van zwembadondersteuning kan in heel Europa worden uitgevoerd en is toepasbaar voor zowel kleine familiebedrijven zoals campings, sauna's en zwemscholen tot en met grote multifunctionele zwemparadijzen en waterparken.

Wilt u meer informatie? Neem dan snel contact op voor een, volledig vrijblijvend, informatief gesprek. U vindt daartoe onze contactgegevens in deze nieuwsbrief.

Doe het zelf...!

EN 15288-2 verplicht iedere zwemaccommodatie om een deugdelijk intern kwaliteitssysteem te voeren. Met als belangrijk uitgangspunten de praktische veiligheid en een regelmatige interne controle.

AquaBasiC biedt zelf geen kwaliteitssystemen aan, maar was als zwembaddeskundige wel betrokken bij de ontwikkeling van het Europees functionerend web-based management kwaliteitssysteem van Ambla Forma. Dit (ook Nederlandstalig) systeem wordt momenteel beproefd in een aantal pilotprojecten en komt zeer binnenkort op de markt.

Het betreft een bijzonder klantvriendelijk en voordelig internetprogramma, dat volledig voldoet aan EN 15288. En behalve de geldende nationale zwembadregelgeving ook alle overige voor u van belang zijnde zwembadnormen bevat. Daarnaast kent dit systeem echter nog veel meer handige (management)faciliteiten en zelfs concernmogelijkheden.

Dus als u de touwtjes in handen wilt houden, maar geen onnodig risico wilt lopen, stuur dan even een mailtje naar:

info@amblaforma.eu

Nieuwbouw of renovaties?

Bij de huidige financiële crisis is het belangrijk om voor nieuwbouw of renovaties de veiligheid terdege in de besluitvorming mee te nemen. Als u namelijk wilt voorkomen dat u ooit opzettelijke nalatigheid verweten wordt, dan is een goede onderbouwing met de veiligheidseisen voor het zwembadontwerp uit deel 1 van EN 15288 van groot belang.

Om opdrachtgevers vooraf deze zekerheid te bieden voert AquaBasiC risk assessments uit van bouwplannen van nieuwe of bestaande accommodaties en/of het Programma van Eisen. Niet alleen wordt daarmee een betere, veiliger accommodatie verkregen, voor een (soms zelfs aanzienlijk) lagere prijs. Maar vaak ook nog besparingen gevonden op het gebied van water- en energieverbruik, gebruiksvriendelijkheid en onderhouds- en personeelskosten.

Het belangrijkste voor u is echter de zekerheid dat u onnodige aansprakelijkheidsrisico's voorkomt! Dat dit niet onbelangrijk is, is ondertussen al wel gebleken. Een aantal (soms zelfs gerenomeerde) bedrijven hebben namelijk te kennen gegeven dat het voldoen aan EN 15288 voor hen te bezwaarlijk is. En dat houdt in dat hun zwembadvoorzieningen, installaties en ontwerpen in de praktijk niet aan deze veiligheidseisen voldoen. Zolang u daarmee akkoord gaat, lopen zij ook weinig risico. Maar u uiteindelijk wel!

Het verkrijgen van afdoende, preventieve zekerheid door volledige naleving van EN 15288 is voor u namelijk bijzonder belangrijk. Want uiteindelijk gaat het toch om úw zwembad.

Zwembad Kwekelstijn in Rosmalen (gemeente Den Bosch) heeft in april eveneens het Europese Quality and Safety certificaat verkregen. Deze certificatie van het Institute for certification SSISSWA is gebaseerd op de nationale zwembadregelgeving en de Europese veiligheidseisen voor bezoekers en medewerkers.

Daartoe is het zwembad door AquaBasiC onderworpen aan een uitvoerig risk assessment, inclusief een toezichtbeoordeling door een mystery guest.

Zwembadpublicaties

Rechtstreeks te bestellen via AquaBasiC:

- Handboek Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, ISBN 90802937-5-X
- Handboek VLAREM Uitbatingsvoorwaarden voor baden, ISBN 90-802937-2-5

Alléén te verkrijgen via www.nen.nl:

- Praktijkgids Zwembadvoorzieningen over NEN-EN 13451, ISBN 90-5254-127-2
- Praktijkgids Veiligheidseisen voor het ontwerp en beheer van zwembaden over NEN-EN 15288, ISBN 90-5254-134-1

Enkele recente opdrachtgevers

- Gemeente Eindhoven
- Gerechtshof Arnhem
- Sanadome
- VVE Rembrandt
- Optisport
- Provincie Utrecht
- Sportfondsen
- Gemeente Etten-Leur
- Landal Greenparcs
- Gemeente Venlo
- Thermen & Beauty Group
- Gemeente Oude IJsselstreek
- Fitland Mill
- VVE Eemborgh
- Laco International
- Gemeente Pijnacker
- Gemeente Oosterhout
- Ambla Forma
- Gemeente West Maas en Waal
- Gemeente 's-Hertogenbosch
- Center Parcs
- ANWB
- Nederlands Normalisatie Instituut
- Oostappengroep
- Accor hotels

Onze contactgegevens

AquaBasiC BV

Kantoor: Slothoef 4, 5291 NR Gemonde, NL

Postadres: Postbus 360, 5280 AJ Boxtel, NL

Tel. +31 (0)73—55 30 666

Fax. +31 (0)84—72 93 321

Mail: info@aquabasic.nl

Website: www.aquabasic.nl